

V Borovljah proti dvojezičnemu vrtcu

S 16 : 11 glasovom je v torek, 8. julija zvečer boroveljski občinski svet glasoval proti uvedbi dvojezične skupine v občinskem otroškem vrtcu. In to kljub temu, da so starši 49 otrok na tozadevni razpis občinskega urada izrazili željo po taki skupini in bi človek menil, da bojo prav tisti, ki se tako radi sklicujejo na pravico staršev, to željo tudi podprli.

Za prihodnje šolsko leto je bilo v občinska otroška vrtca prijavljenih 191 otrok. Tako je postala potrebna ustanovitev sedme otroške skupine, ki bo privzorično nastanjena v stari ljudski šoli. Kar pa je pristojne na občini najbolj začudilo, to je bil izredno pozitiven odmev na ponudbo za dvojezično skupino, ki jo je občina uradno razpisala. Kar 49 otrok ali več kot dobra četrtina je bilo zanj prijavljenih, pozitivno rešeno pa je bilo tudi vprašanje dvojezične vzgojiteljice, kar – kot vemo – ni samoumevno.

V torek zvečer je občinski svet z večinsko odločitvijo 16:11 odklonil dvojezično skupino in tako povozil željo staršev po razširjeni izobraževalni ponudbi v komunalnih vrtcih. In to kljub zvrhani meri argumentov za uvedbo skupine.

Kot pričakovano, so se v diskusiji izkazali kot najostrejši

nasprotniki skupine svobodnjaki, pri glasovanju pa je najmanj polovica od 15 socialdemokratskih odbornikov potegnila z njimi in tako padla v hrbet lastni mestni svetnici mag. Renate Buchmaier, pristojni referentki za otroške vrtce. Pri tem svojem poslu so se skrili za tajno glasovanje. S tem so ponovno dali svobodnjakom priložnost, da so se potrdili kot tisti, ki že danes narekujejo in diktirajo socialdemokratske odločitve v občini.

Poudariti pa je treba, da vseh socialdemokratov ne gre metati v isti koš. Pristojna referentka R. Buchmaier in odbornik inž. Habicht sta zavzeto in strokovno zagovarjala in podprla ustanovitev dvojezične skupine, ter poudarila, da bo v prihodnji Evropi znanje jezikov ključnega pomena. Tudi vodja ÖVP-frakcije major Baumgartner je podprl to linijo.

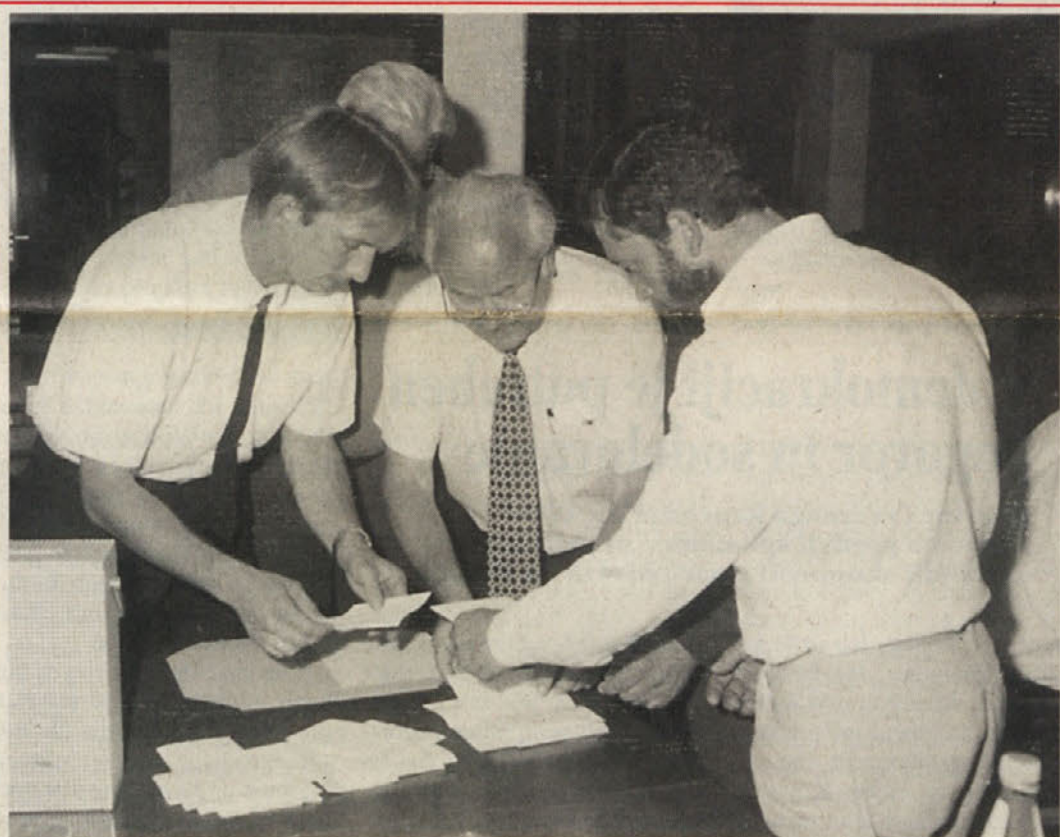
Frakcijski vodja Volilne skupnosti mag. Peter Waldhauser je navzočim odbornikom tik pred glasovanjem ponovno po-

ložil na srce, naj v smislu sožitja in dialoga, evropske odprtosti, kulturne in jezikovne pestrosti občine in prekomejnega sodelovanja, predvsem pa v interesu otrok glasujejo za dvojezično skupino. Kajti v desetih letih bojo ti otroci stopili v poklic in takrat bojo svojim staršem ter občini hvaležni, da so jim omogočili dvojezično vzgojo, s tem pa znanje enega dodatnega jezika. Če pa bo danes občinski svet sklepal proti volji teh staršev, se bo postavil za sodnika nad otro-

ki in bi takšna odločitev pomenila, da so občinski odborniki na hrbtu prihodnje generacije reševali politično-ideološke probleme. Nič ni zaleglo. Večina je glasovala za včeraj.

Župan Krainer, ki je tudi plediral za skupino, je izid glasovanja komentiral z besedami: »To je demokracija, žal!« in menil, da se bo občinski svet s tem vprašanjem moral spoprijeti ponovno.

Peter Waldhauser je izid glasovanja ocenil kot »Črn dan za občino, starše in otroke ter za prihodnji razvoj Borovelj«. Župan je z večino odbora klonil pred včerajšnjiki. Volilna skupnost bo položaj temeljito analizirala in potrebno ukrepala.

Občinski odborniki v Borovljah ob preštevanju lističev iz tajnega glasovanja o uvedbi dvojezične skupine v občinskem otroškem vrtcu

Foto: SV

Iz vsebine

RADIŠE Spominska proslava

Zveza slovenskih izseljencev in prosvetno društvo na Radišah so v skupni prireditvi, ob spomeniku, ki je bil postavljen pred letom dni, počastila spomin na trpljenje med vojno **str. 2**

ZAPOSLENOST Delo kot vrednota

V intervjuju razlaga socialni znanstvenik dr. Ribolits odnos sodobnega človeka do dela in novo vrednotenje delovnega razmerja **str. 3**

BISTRICA NA ZILJI Etnološka delavnica

Tudi letos je SPZ organizirala etnološko delavnico, kjer otroci raziskujejo zgodovino domačega kraja ob pomoči strokovnjakov iz Slovenije **str. 4**

ZA BISTRE Prof. dr. Zmeda

Spet se je oglasil največji intelektualac koroških Slovencev, ki ima v rokavu kot vselej genialne rešitve **str. 7**

PREBLISK

■ V Borovljah so Slovenci doživeli hudo razočaranje. Žalost in jeza se prepletata, marsikdo bi bil kar pripravljen, da začne »vojsko« v malem na občinski ravni. Dejstvo, da je več kot četrtina staršev prijavila otroke za dvojezično skupino, med občinskimi odborniki SPÖ, ÖVP in FPÖ ni naredilo vtisa.

Slovenska občinska odbornika Waldhauser in Verdel sta vodila pogovore pred občinsko sejo, Ana Blatnik, predsednica Delovne skupnosti v SPÖ, je nagovarjala vsakega posameznika v frakciji. Obljube, razumevanje (za katerega zdaj vemo, da je bilo le navidezno), tako da smo že kar krepko upali, da je Evropa

dosegla že tudi Borovlje. Problem je v tem, da si niti pošteno ne moremo dati duška. Če nočemo zahteve po vrtcu ovreči, se bomo morali pogovarjati dalje. Dopovedovati, iskati poti. Zaenkrat smo bili neuspešni, a napačno bi bilo,

Ostanimo trezni

ustvarjati še večje prepade in zavedati se moramo, da druge izbire nimamo.

Kljub temu pa bo morala država določiti, kdo nosi obveznosti za izpolnjevanje manjšinskih pravic. Kajti na občinskih ravneh so strasti še vedno prisotne. Miriti in spravljati je treba: delo je trdo in bo tudi v bodoče. **S. W.**

SPD »Zarja«

vabi na

poletno noč

v soboto, **12.** julija 1997,
s pričetkom ob 20.30
pred občinskim kopališčem
v Železni Kapli

■ Za ples igrata
»Štajerskih sedem«

■ Prisrčno vabljeni!

Stališče ZSO:

Predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm je odločitev boroveljskega občinskega sveta imenoval »šokantno, tudi glede na to, koliko truda smo vložili v to, da bi se vzdušje izboljšalo. Kajti ne gre, da na eni strani govorimo o Evropi, se trudimo za odprtost, sožitje in za preseganje meja ter za sodelovanje, na drugi strani pa občinski odbori sprejemajo takšne sklepe. Z odločitvijo boroveljskega občinskega sveta se ne moremo spoprijazniti. Kot predsednik sosveta bom naslednjo sejo sklical v Borovljah, kjer bo ta zadeva prišla na dnevni red. Treba bo storiti vse, in za to se bomo borili, da bo v zadevi dvojezične skupine v boroveljskem občinskem vrtcu prišlo do novega sklepa.«

Sturm je poudaril absurdnost, da na Koroškem tristrankarski pakt iz Wagnerjeve dobe še vedno velja in da občinski sveti nočejo ali ne znajo slediti logiki evropske integracije in odpiranja.

Ana Blatnik:

Predsednica »Delovne skupnosti Avstrijske narodnosti v SPÖ« Ana Blatnik je dejala, da jo je boroveljski odklonilni sklep osebno zelo prizadel. Sklep občinskega sveta proti dvojezični skupini v občinskem otroškem vrtcu je ocenila kot ponoven primer za to, da je vse govorjenje o evropski odprtosti in večjezičnosti zaman, če zanju ne storimo ničesar in če pobude, kot je bila boroveljska, ne dobijo potrebne večine. Blatnikova je poudarila, da se bo DS še naprej zavzemala za depolitizacijo in stigmatizacijo nacionalnega vprašanja, za odprtost in zaupanje ter proti neevropskim odločitvam.

OB 55-LETNICI PREGNANSTVA IN UPORA

Jeseni pomnik umrlim v Nemčiji

ZVEZA Slovenskih izseljencev je preteklo nedeljo skupaj z domačim slovenskim prosvetnim društvom na Radišah pripravila prijetno srečanje izseljencev in ga posvetila letošnji 55-letnici izselitve in prvi obletnici odkritja spomenika pregnanstvu. Kljub negotovemu in nekoliko vetrovnemu vremenu se je pred kulturnim domom zbralo precej nekdanjih izseljencev in njihovih svojcev iz vseh treh koroških dolin. Sledili so zares bogatemu, predvsem glasbenemu programu, ki ga je njim in tudi svojemu občinstvu pripravilo radiško prosvetno društvo ter gostujoči pevci KUD Ivan Novak-Očka iz Tacna pri Ljubljani. (Glej poročilo na 5. strani.) Izseljenec je najprej pozdravil predsednik radiškega društva Tomaž Ogris, predsednik Zveze slovenskih izseljencev Jože Partl pa je v glavnem govoru najprej spomnil na zgodovinske dogodke pred 55 leti, na pot in trpljenje izseljencev po taboriščih v tretjem rajhu in ob tem tudi na povsem logičen in upravičen odpor na Koroškem.

V zvezi s sedanjo notranjo narodnopolitično situacijo na Koroškem pa je dejal: »Izkažimo se po 55 letih našega izгона kulturne, tudi navznotraj bodimo pluralni, tako da je med na-

mi lahko več gledanj na naš razvoj. To naj tudi pomeni, če nekdo zahteva ali si želi več pravic za našo narodno skupnost, da ga ne oviramo ter mu želimo veliko uspeha. Manjšina nikdar ne more imeti preveč pravic. Skupno nam mora biti, da hočemo preživeti. Če smo pluralni, ima tudi vsaka manjšina v Avstriji lahko svoje gledanje na svoj razvoj. Tudi zgodovinsko so med manjšinami v

Predsednik izseljencev Jože Partl: »Jeseni bomo odkrili edini pomnik našega trpljenja v pregnanstvu v Nemčiji«

Foto: SV

Avstriji velike razlike. Zato so tudi njihovi interesi različni. Člen 7 avstrijske državne pogodbe, katerega smo si pritrpeli, je za nas Slovence najvažnejši. Ne more ga nadomestiti nobena izjava avstrijskega parlamenta.«

Ob koncu svojega govora pa je predsednik Partl še povedal, da bo Zveza slovenskih izseljencev predvidoma 20. septembra letos na pokopališču v Frauenaurachu v Nemčiji odkrila spominsko ploščo v tamkajšnjem taborišču umrlim slovenskim izseljencem, ki pa bo pomnik tudi drugim izseljenskim žrtvam, pokopanim na nemških pokopališčih. Pozval je preživle in njihove svojce, naj se v čimvečjem številu in čimprej prijavijo za potovanje in skupen poklon žrtvam ob odkritju spominske plošče.

Prijave kot običajno sprejema Milka Kokot na Tarviser Straže 16 v Celovcu, telefon 0463/514300-40.

Srečanje izseljencev je pozdravil tudi predsednik Društva izgnancev Slovenije Jože Križančič in ob tem nakazal podobnost nacističnega pregnanja iz slovenskih domov v Sloveniji in na Koroškem.

Po zares bogatem kulturnem programu so udeleženci poseleli na prijetnem družabnem srečanju. **Jože Rovšek**

SOSVETI

Komisija o realizaciji spomenice

Pretekli četrtek je ponovno zasedala komisija predsednikov in podpredsednikov sosvetov in ocenila dejavnosti okrog predaje spomenice zveznemu kanclerju. Z zadovoljstvom je ugotovila, da je zvezni kancler dr. Klima v svojih izjavah delo komisije podprl in zagotovil, da se bo zvezna vlada zavzemala za uresničitev spomenice. Komisija je poleg tega ugotovila, da velika večina avstrijskih manjšin spomenico podpira in jo odklanja le Narodni svet koroških Slovencev. Glede na dejstvo, da je NSKS od vsega začetka sodelovanje v komisiji odklanjal, je njegova kritika spomenice popolnoma neutemeljena

in poleg tega polna neresnic. Komisija je ugotovila, da bo v prihodnjem času svojo dejavnost usmerila v to, da z vsemi pristojnimi ministrstvi razreši vprašanje realizacije posameznih zahtev iz spomenice.

Komisija je dosegla sporazum, da bo nadaljevala delo za realizacijo spomenice. V ta namen je sprejela sklep, da jo bosta navzven zastopala predsednik in podpredsednik komisije. Vsake tri mesece ju bo izvolila na novo. Za prvega predsednika je bil izvoljen Martin Ivančič iz hrvaškega, za podpredsednika pa dipl. inž. Hrabovec iz slovaškega sosveta.

KOROŠKA – SLOVENIJA

Razgovori v prijateljskem duhu

Na povabilo predsednika koroškega deželnega zbora Unterriederja je obiskal Koroško njegov slovenski kolega Janez Podobnik. Vsebinska pogovorov so bile predvsem gospodarske, kulturne in športne teme (skupna kandidatura za ZOI 2006), ki so po izjavi obeh predsednikov potekale v konstruktivnem in prijateljskem duhu.

Podobnik je dejal, da je manjšina pomemben most za sodelovanje v afirmativnem smislu. Slovenija ima težnje, da se na Koroškem ustanovi več sloven-

skih firm (v Sloveniji je sedaj 550 avstrijskih). V zvezi z zastopstvom manjšin je Podobnik apeliral, da naj politika omogoči pogovore za razreševanje odprtih vprašanj; manjšinska vprašanja so evropska vprašanja, katera je treba spoštovati.

Predsednik Adam Unterrieder je dejal, da obstoja možnost, da predstavniki manjšine sodelujejo v raznih odborih deželnega zbora, kar bi bilo zelo koristno. Dejal je, da v tej legislativi ni več mogoče spremeniti ustave in poslovnika. **M. Š.**

FÜR mich ist es besonders wichtig, daß sich nunmehr die sechs Volksgruppen in Österreich an einem Tisch zusammengesetzt haben, und jene Punkte aufgelistet haben, die sie für den Erhalt ihrer Volksgruppen für erforderlich erachten. Natürlich weiß ich, daß – wie in jeder Demokratie – es niemals eine 100%ige einheitliche Meinung geben kann und daß daher auch die eine oder andere Gruppierung von diesem Memorandum abweichende Vorstellungen über die künftige Volksgruppenpolitik in Österreich entwickelt hat. Es ist aber besonders zu unterstreichen, daß die sechs Volksgruppenbeiräte, die sozusagen das Bindeglied zwischen dem Bundeskanzleramt und der Basis, nämlich den Angehörigen der Volksgruppen sind, dieses Memorandum überwiegend einstimmig beschlossen haben.

Wenn ich mir ansehe, wie aktiv die einzelnen Volksgruppen ihr kulturelles Erbe aufrecht erhalten, wie sie darum bemüht sind, im Bereich etwa der Bildungsmaterialien, im Bereich der wissenschaftlichen Aufarbeitung ihrer Geschichte und ihres Volkstums Fortschritte zu erzielen, so kann ich alleine schon aus diesem Grund den vereinzelt geäußerten Ansichten keinen Glauben schenken, die da meinen, daß die Volksgruppenpolitik der Bundesregierung dazu führt, daß zu Beginn des nächsten Jahrhunderts keine Volksgruppen mehr exist-

V demokraciji je potreben pogovor in sodelovanje

Iz govora zveznega kanclerja dr. Viktorja Klime ob predaji spomenice avstrijskih narodnih skupnosti v parlamentu na Dunaju

stent sein werden. Ich stelle mit Befriedigung fest, daß die überwiegende Mehrheit der Volksgruppen an einem integrativen Volksgruppenkonzept interessiert sind; an einem Konzept, das sich dadurch auszeichnet, daß es keine verhärteten Grenzen zwischen den Volksgruppen und der Mehrheitsbevölkerung in Österreich gibt, sondern daß diese Grenzen offen und durchlässig für einen befruchteten Austausch mit der Mehrheitsbevölkerung sind. Das Memorandum stellt, soweit mir bekannt geworden ist, eine Absage an den Ethnozentrismus dar. Es scheint mir besonders wichtig zu sein, daß man nicht gegeneinander sondern miteinander arbeitet, daß man die Zukunft, auch die Zukunft der Volksgruppenpolitik in Österreich gemeinsam gestaltet.

Um so mehr bedauere ich, daß es auch Kräfte zu geben scheint, die nicht an einem konstruktiven Miteinander interessiert sind, sondern eher daran, den Konflikt zwischen den Volksgruppen, innerhalb der Volksgruppen und zwischen den Volksgruppen und dem Staat zu schüren. Dies wiegt um so schwerer, wenn

diese konfliktschürende Kräfte ihrerseits die Zusammenarbeit mit dem Staat und mit den anderen Volksgruppenangehörigen verweigern. Denn das ist es, was in einer Demokratie gelebt werden muß: Das Zusammensetzen an einem Tisch, wenn zu verschiedenen Themen unterschiedliche Auffassungen bestehen. Verweigert man diesen Dialog, darf man sich nicht wundern, wenn man plötzlich im Abseits steht, weil man gegen die von der überwiegenden Mehrheit der Volksgruppenangehörigen getragene Volksgruppenpolitik und die Vorstellung der zukünftigen Volksgruppenpolitik agitiert.

Ich möchte daher Ihnen allen besonders dafür danken, daß es Ihnen innerhalb der vorgegebenen zwei Monate gelungen ist diesen Arbeitsauftrag zu erfüllen.

Gehen Sie, meine Damen und Herren, bitte davon aus, daß mir die Angelegenheiten der Volksgruppen in Österreich stets ein besonderes Anliegen waren und dies auch bleiben. Ich werde mich auch in Zukunft dafür einsetzen, daß jene Rahmenbedingungen geschaffen werden, die für die Entfal-

tung der Volksgruppen erforderlich sind. Ich unterstütze daher die von den Volksgruppen geforderte Staatszielbestimmung. Die Staatszielbestimmung soll zum Ausdruck bringen, daß sich die Republik Österreich zu ihrer historisch gewachsenen, kulturellen sprachlichen und ethnischen Vielfalt bekennt.

Gleichzeitig erscheint es mir auch wichtig, daß Österreich die entsprechenden, auf der Europarats-Ebene ausgearbeiteten Normen umsetzt. Wie mir mitgeteilt wurde, besteht Grund zur Annahme, daß die offenen Fragen in diesem Zusammenhang in naher Zukunft gelöst werden, so daß ich hoffe, daß es bald zu einer Ratifikation dieser Europäischen Übereinkommen durch Österreich kommen wird.

Im Memorandum werden auch Anliegen der Volksgruppen angesprochen, die an die Adresse der Länder gerichtet sind und von diesen vollzogen werden müssen. So scheint z. B. der Bereich der vorschulischen Erziehung in den Kindergärten einer der zentralen Themen der Volksgruppenangehörigen zu sein. Soweit mir dies aufgrund meiner Kompetenzen möglich ist, werde ich mich auch in diesem Bereich für die Volksgruppen einsetzen.

Mir ist bewußt, daß immer wieder die Zusammensetzung der Volksgruppenbeiräte kritisiert wird. Ich meine jedoch, daß diese Kritik nicht berechtigt ist, weil die Volksgruppen-

beiräte so aufgebaut sind, daß die Vorschläge für die Besetzung der den Volksgruppenorganisationen zustehenden Beiratsitze von den repräsentativen Volksgruppenorganisationen kommen. Auf diese Art und Weise ist dafür Vorsorge getroffen, daß den repräsentativen Volksgruppenorganisationen ein Einfluß darauf zukommt, welche Personen im Beirat die Interessen der Volksgruppen vertreten. Das von den Kritikern der Volksgruppenbeiräte immer wieder vorgebrachte Argument, die Volksgruppenbeiräte seien nicht demokratisch gewählt und daher nicht legitimiert, für die Volksgruppen zu sprechen, kann ich nicht teilen. Ich stehe nach wie vor zum Prinzip der Bekenntnisfreiheit in den österreichischen Volksgruppen und ich finde, daß das geltende Modell der Volksgruppenbeiräte in unserem Volksgruppengesetz ein vernünftiges Modell ist, und die Volksgruppenbeiräte ihrem gesetzlichen Auftrag, die Volksgruppeninteressen zu vertreten, in funktionierender Art und Weise nachkommen.

Ich möchte Ihnen, sehr geehrte Damen und Herren, herzlich für die Arbeit, die Sie durch das Erstellen des Memorandums geleistet haben, danken. Und ich bitte Sie auch für die Zukunft darum, gemeinsam mit dem Bundeskanzleramt die Volksgruppenpolitik positiv zu gestalten.

Wien, 24. 6. 1997

BISTRICA NA ZILJI

Mladina je šla po spomine – in jih zbrala

Mladi so predstavili vzdrževanje higijene. Čeprav v starih časih kopalnic še ni bilo, otroci tudi na Zilji niso bili umazani

Ob predstavitvi rezultatov etnološke delavnice je nastopil tudi čisto pravi »šuštar«

Sposrečeno razstavo se je v petek, 4. julija 1997, končala peta etnološka delavnica, ki so jo organizirali krajevno prosvetno društvo »Zila«, Slovenska prosvetna zveza in pobudnik Zveza prijateljev mladine iz Ljubljane. Ducat otrok z

Ziljske Bistrice in iz Ljubljane si je pod vodstvom mentoric Irene Destovnik-Modic, Monike Simonič, Sandre Habjanič, Damjane Žbontar in Maruške Markovčič pobliže ogledalo tista področja, ki so bila svojčas odločujoča za socialno, gospo-

darsko ter versko-kulturno življenje na vasi pri Zilji. Ta področja so bila med drugim furmanstvo, konjereja, higiena, šege ob rojstvu in življenje kmečkih žensk.

Mladi raziskovalci so šli med ljudi, »na teren«, in odkrivali stare izraze, staro kmečko orodje, orodje in pripomočke za »furanje«, odkrili so, kako so svojčas ohranjali čistočo in sploh higieno ter spoznavali trd vsakdanjik kmečkih žensk, ki se je bistveno razlikoval od števhanjske romantike in plesa pod lipo.

Irena Destovnik-Modic, strokovna voditeljica etnološkega tedna, je v razgovoru za SV poudarila najprej izredno gostoljubnost domačinov in njihovo pripravljenost za sodelovanje. Mladinci z obeh strani meje so v najkrajšem času postali nerazdružljivi, in prav kovanje novih prijateljstev je ena od plemenitih nalog etnološkega tedna. Predvsem pa

gre zahvala za uspešen potek tedna domačemu društvu »Zila«, ki je poskrbelo za informante in sodelujoče družine, domačemu župniku Stanku Trapu, ki je dal na razpolago farovski skedenj, kjer je bila tudi razstava, Slovenski prosvetni zvezi in njenemu tajniku Janku Malleju za vso organizacijsko podporo ter Romani Savnik iz Ljubljane, ki je dejanska gonilna sila teh etnoloških delavnic.

Doslej so etnološki tabori oz. delavnice bili v Pliberku, Šentjanžu in Bilčovsu, Škocjanu in na Radišah. Eden od pomembnih izsledkov ziljskega tabora je, da je bila Zilja prav zaradi furmanstva bogatejša od Roža in Podjune. Sicer pa je

bila kmečka socialna hierarhija prav enaka kot drugod.

Zastopnik društva »Zila« Ludvik Druml je naglasil, da je tabor mladini in pa vaščanom vrnil stare kmečke izraze, ki sta jih razvoj in čas že skoraj izrinila v pozabo, tajnik SPZ Janko Malle je poudaril kulturne in druge korenine, ki jih je mladina v teku ziljskega tedna skupno odkrivala in tako dopolnjevala svoje znanje o dediščini kraja in dežele. Malle je najavil, da bo prihodnja delavnica spet v Pliberku.

Romama Savnik je posebej poudarila skupnost med mladimi raziskovalci in pa, da bojo izsledki tabora predstavljeni tudi v Ljubljani.

Preden so se razšli, so mladi raziskovalci številnemu občinstvu na zelo posrečen in originalen način predstavili svoje izsledke, celo kadi in konja se niso zbal, domačini pa so si z velikim zanimanjem ogledovali razstavo in jo strokovno komentirali. Bila jim je všeč.

V kratkem obdobju so na Ziljski Bistrici gostili dve raziskovalni skupini, ki sta skupaj z domačini odstirali zaveso z mlajše preteklosti. Pred etnološkim taborom so bili namreč gostje Zilanov že dijaki slovenske gimnazije, ki so na pobudo predsednika domačega društva in profesorja Urbana Popotnika ter pod vodstvom prof. Štefana Pinterja pripravili zanimivo raziskavo o Ziljanih, ki so se zaradi gospodarskih razlogov izselili v Ameriko. Kaže, da je Zilja polna zanimivih raziskovalnih projektov in informacij, ki vedo povedati veliko zanimivega. ■

Domačini in gostje so z velikim zanimanjem prisluhnili izsledkom mladih raziskovalcev

SCHUBERTOVA MAŠA V ES-DURU

V Borovljah zaključek turneje

S koncertom v boroveljski mestni cerkvi so Krščanska kulturna zveza in združeni mešani zbori šentprimoške »Danice«, »Pece« iz Globasnice in šmihelskega »Gorotana«, vokalni solisti ter člani Slovenske filharmonije pod vodstvom Stanka Polzerja preteklo soboto, 28. junija zvečer, zaključili uspešen in odmeven krog nastopov s Schubertovo mašo v es-duru. Niz nastopov se je pričel v Ločah, se nadaljeval v Šentprimožu, na Prevaljah, v Šmihelu, v ljubljanski stolnici dosegel svoj višek in se z bučnim aplavzom končal v polni boroveljski cerkvi. Osemdesetčlanski zbor je s svojim glasovnim volumnom in zares izpiljenim petjem ter obvladanjem zahtevne literature ob spremstvu vrhunskih filharmonikov poslušalcem pričaral čudovito glasbeno doživetje, odprl jim je lepoto in globino Schubertovega opusa, ki je s to mašo dosegel tudi svoj zaključek.

Nastopajoče in občinstvo sta na začetku koncerta pozdravila mestni župnik Jakob Ibounig in predsednik SPD »Borovlje«

Melhijor Verdel, po koncertu pa je pri Cingelcu na Trati sledilo zasluženo družabno srečanje.

ZAHVALA

Krščanska kulturna zveza se ob izredno uspeli vrsti koncertov »Schubertove maše v es-duru« zahvaljuje dirigentu in gonilni sili mag. Stanku Polzerju za potrpežljivost in požrtvovalnost, za organizacijsko pomoč ter za izvedbo koncertov. Prav posebna zahvala pevkam in pevcem zborov »Danica« iz Šentprimoža, »Peca« iz Globasnice in »Gorotana« iz Šmihela, ki so v ta projekt vložili veliko časa, truda, dela in potrpežljivosti.

Zahvala velja tudi vsem krajevnim društvom, farnim skupnostim in župnikom v Ločah, Šentprimožu, na Prevaljah, v Ljubljani in Borovljah, da so sprejeli ponudbo in nam bili organizacijsko v veliko pomoč.

Občinam Bekštanj, Bistrica pri Pliberku, Škocjan, Borovlje in občinskimi odbornikoma Eriki Wrolich, Andreju Wakounigu ter Francu Starzu zahvala za ves trud in finančno pomoč. Hvala Jožku Kertu, ki je samostojno organiziral koncert na Prevaljah, državni sekretarki Mihaeli Logar ter Uradu za Slovence v zamejstvu in zdomstvu, ki je v celoti podprl koncert v Ljubljani.

Hvala tudi vsem, ki so nas na katerikoli način podprli in s tem omogočili izvedbo projekta in koncertov te Schubertove maše.

Krščanska kulturna zveza

PO KOROŠKIH POTEH

Dobrodošel vodnik

Nekoč je bila že v okviru Cartransa, zasebne koroško-slovenske turistične agencije, izražena potreba po turističnem vodniku, ki bi služil številnim obiskovalcem iz Slovenije, ki v svojem nostalgичnem odnosu do svoje zibelke obiskujejo Koroško in v njej iščejo slovenske korenine.

Že malo pozno, kajti občutek je, da ta odnos kar nekako zamira, je dr. Janko Zerzer v Mohorjevi založbi izdal kulturno-zgodovinski vodnik »Po koroških poteh«. Razdelil ga je na osem poti, dodal pa še zgodovinski pregled, aktualno stanje koroških Slovencev, krajevni (slov.-nem. in nem.-slov.) kazali ter seznama slovenske in nemške literature.

Vodnik je težiščno zasnovan kot vodič, spremljevalec in razlagalec po zgodovinsko in kulturno utemeljenih poteh. Avtor se iz svojega nazorskega vidika posveča predvsem kulturnozgodovinskim

vidikom, zanemarja pa narodnopolitičnega. Za Sele npr. omenja samo trinajst obglavljenih žrtev, na Obirskem kot da ni bilo osvobodilnega gibanja, Železno Kaplo obdela z vsemi cerkvami in svetniki, mimogrede pa z enim stavkom omeni, da sta se blizu cerkve Marija v Trnju rodila znana partizana Franc Pasterk – Lenart in Karel Prušnik – Gašper. Več besed o tem ne zgreblja.

Osebnost me zelo moti tudi pisanje krajevnih imen kot npr. St. Jakob/St. Jakob – St. Peter/St. Peter. Le kakšna razlika je med njimi. Le zakaj se toliko boji tistega »šenta«, ki pa

ga ljudstvo brez kakih predsodkov izgovarja že toliko let in ga je dr. Pavel Zdovc v svoji razlagi toplo priporočil.

Vodnik je sicer lepo opremljen (Rudi Benetik) in bogato ilustriran.

J. R.

OB ZAKLJUČKU BOGATE KULTURNE SEZONE

Pevski koncert in zahvala društvenikom

Prijatelji iz Tacna so na tokrat vetrovne Radiše prinesli pesem in dobro voljo

Foto: SV

PREDESEDNIK radiškega prosvetnega društva Tomaž Ogris se zaveda, da od ljudi, kljub njihovi zavzetosti in požrtvovalnosti, ne moreš samo zahtevati in jim nič dati. Tudi na nedeljski skupni prireditvi z Zvezo slovenskih izseljencev jim ni delil kuvert ali jim izročal bogatih v celofan zavitih daril, kljub temu pa je ta interni del prireditve imenoval »zahvalna nedelja«. Z njo se je namreč iztekla kulturna sezona in predviden je krajši predah, potem pa z novo zavzetostjo v prihodnjo sezono. Na tem zaključnem nastopu so razen igralskih nastopile vse skupine: mešani in moški pevski zbor ter otroški in mladinski zbor. Ogris je orisal obširno društveno dejavnost in močno

zasedenost kulturnega doma, v katerem letno poteka tudi do 60 raznovrstnih prireditev, da ne omenjamo številnih vaj, sestankov, sej, pripravljanih večerov.

Na stopnice pred zbor je povabil najzaslužnejše: Nužeja Lampichlerja (mešani in moški zbor), Nužeja Wieserja (igralska skupina, tekma koscev, pohod), Aleksandra Tolmaierja (mladinska igralska skupina), Sandro Lampichler (otroški in mladinski zbor), Heidi Lampichler (delo z otroki), Ani Tolmaier (skrb za kulturni dom), Mici in Šimana Pichlerja (hrana in pijača), Adriana Povšeta in Nika Wieserja (tehnična oprema), Hanesa Tolmaierja (smučarska tekma) ter nadalje vsestransko pripravne društvene aktiviste: Sabino Tha-

ler, Daniela Wručiča, Ludvika Ogrisa, Marijo Woschitz, Šimija Ogrisa, Andreja Lampichlerja st. in Andreja Lampichlerja ml. in ne nazadnje še župnika Jožeta Marketza za božji žegen. Poudaril je, da spisek zaslužnih zagotovo ni popoln, se ob aplavzu publike vsem prisrčno zahvalil ter jih poprosil za prizadevno delo tudi v bodoče.

Drugi del koncerta so zapolnili pevci iz prijateljskega Kulturno umetniškega društva Ivan Novak-Očka iz Tacna pri Ljubljani. Radišani se že nekaj let udeležujejo njihovega proslavljanja dneva zmage na Šmarni gori, Tacenčani pa so jim obisk vrnili že drugič. Pod vodstvom dirigenta Franca Gornika, ob spremljavi harmonikarja Branka Sladiča so v živobarvnih gorenjskih narodnih nošah v koreografski zasnovi dinamične predsednice društva Toni Kocjan izvedli splet gorenjskih ljudskih pesmi, vmes pa dodali še nekaj umetnih iz njihovega programa a cappella. Bili so res prava poživitev prireditve, njihova živahnost pa se je nadaljevala tudi v družabnem delu.

Jože Rovšek

CINGELC NA TRATI

Od srca do Iztoka Mlakarja

Z začetkom počitnic se je boroveljska deželna razstava prevesila v drugi krajec, SPD »Borovlje« pa lahko beleži zadovoljiv obisk prireditev, ki jih je pripravilo kot okvirni spremni program za »vse je lov«. Preteklo soboto, 5. julija, je slovenski oddelek ORF Celovec iz kulturnega doma pri Cingelcu v živo oddajal priljubljena voščila, glasbeno spremljavo pa so v celoti oblikovale društvene skupine kot so kvartet »Borovlje«, ansambel »Drava«, komorni zbor »Borovlje«, trio »Drava« in moški zbor »Borovlje«.

Oddaji voščil pa je sledil koncert znanega slovenskega kantavtorja Iztoka Mlakarja. Cingelčeva dvorana se je začasno spremenila v kabinet smeja, kajti umetnik je s svojim suhim humorjem, igralsko

in pantomimično veščino ter s pesmimi navdušil številno občinstvo in ga spravil do sproščenega smeja.

SPD »Borovlje« pa že vabi na naslednjo prireditev pri Cingelcu na Trati: v nedeljo,

Posebno doživetje pri Cingelcu je bil nastop proslavljenega pesmarja Iztoka Mlakarja

Foto: SV

13. julija, ob 18. uri bo namreč igralska skupina ponovila »Divjega lovca«.

Predsednik boroveljskega SPD Melhijor Verdel (za mizo prvi z leve) je neposredno sodeloval v oddaji slovenskega oddelka ORF v živo

Foto: SV

VARSTVO ABCČ V CELOVCU

Poletni praznik nekoliko drugače

NEKOLIKO drugačno varstvo so si verjetno predstavljali tisti obiskovalci, ki so pričakovali, da bodo otroci recitali pesmice in vzgojiteljice migale s pedagoškim prstom. Tokratni zaključni praznik je bil hkrati tudi zaključek cele vrste projektov, ki so jih v varstvu uresničili v preteklem šolskem letu, npr. o zdravi prehrani, o Afriki; v tem okviru so izvedli tudi čokoladno delavnico ter afriški praznik. Otroci so se udeleževali angažirano in z veseljem. Deklice iz varstva so številne goste pozdravile s pesmijo »Džambo«, kar v jeziku kisuaheli pomeni »Zdravo, kako ti gre?«.

Dijakinja 4. razreda Waldorfske šole je na glasbo Michaela Jacksona zaplesala izvrsten »performance« in požela bučen aplavz.

Osnovni del praznika pa je bila gledališka predstava »Mali krokodil«. Idejo in glasbo prispeval Marijan Hinteregger ter štiri tedne pridno vadil z otroki. Igrica na kratko prikazuje zgodovino kolonializma in osvoboditev ob primeru malega krokodila, ki misli, da je spoznal svojega bratca v obliki torbice. Otroci so sodelovali zelo prizadevno, kar je seveda sad avtorjevega intenzivnega dela z

Iz uprizoritve minimuzikla »Mali krokodil« Marijana Hintereggerja v Varstvu ABCČ

Foto: E. Martins

njimi. Glasba je mnogolika in premišljena na več ravneh: ilustrativna, spremljajoča, kontrastna. Izraža žalost in veselje nad življenjem, pri čemer je ob

afriških ritmih v ospredju veselje. Otroci in odrasli so se na koncu skupaj zavrteli, iz veselja, da se je »mali krokodil« le najdel in ni bil predelan v torbi-

co. Lepo bi bilo, če bi otroci igrice lahko še kje ponovili. Praznik se je nadaljeval ob ražnju, afriškem bifeju in kramljanju.

S. R.

Letni nastop Glasbene šole Ravne

»Glasba ne pozna let in ne meja«, je bila ena izmed spremljajočih misli ob letnem koncertu godalnega, harmonikarskega in pihalnega orkestra Glasbene šole Ravne na Koroškem, v tukajšnjem kulturnem domu prvo sredo v juniju. Hvaležno občinstvo pretežno svojcev sedemdesetih nastopajočih mladih glasbenikov je lahko uživalo ob dovršenosti izvajalcev. V dobri uri se je zvrstilo sedemnajst skladb različnih zvrsti, od razpoloženskih do koračnic, ki so seveda ogrele poslušalce.

Osemnajstčlanski godalni orkester, ki ga vodi glasbena pedagoginja Majda Gunžer, vadi že deseto leto; letos ga bodo pomladili, ker nekaj prvih članov odhaja med študente. Relativno kratek čas obstaja harmonikarski orkester, ki mu od leta 1995 dirigira Julijan Burdzi, vendar je kmalu uspel doseči potrebno disciplino. Pihalni orkester učencev Glasbene šole je najštevilnejši. Deluje že osemnajst let. Dirigent Ivan Gradišek je izrazil zadovoljstvo, ker bodo odslej lahko vadili v novem ravenskem glasbenem domu. Koliko vaje zahteva glasba, pa vedo le glasbeniki sami in seveda njihovi svojci, ki jim njihov nastop tudi nekaj pomeni.

S. Š.

PRIREDITVE

SOBOTA, 12. 7.

TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
9.00 Tečaj za fotografiranje. Voditelj: Peter Schreiner;
tečaj traja do 13. julija, do 13. ure

LOČE, pri Pušniku – SPD Jepa-Baško-jezero in SPD
13.00 Planinski izlet na Laserzwand, Lienški dolomiti.
Prijave do 1. 7. 1997; tel.: 04254/4329

TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
18.00 Slovenske počitnice. Vodita: Simona Dečko in Ksenija Vidič;
počitnice trajajo do 19. julija, do 16.30 ure

TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
18.00 Latinske počitnice. Vodita: mag. Michael Huber in
p. mag. Christian Brandstätter,
počitnice trajajo do 19. julija, do 13. ure

ŽELEZNA KAPLA, pred občinskim kopaljščem – SPD Zarja
20.30 »Poletna noč«. Igra ansambel »Štajerskih sedem«

NEDELJA, 13. 7.

BOROVLE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
18.00 Gledališka predstava »Divji lovec«.
Nastopa: Gledališka skupina SPD Borovlje

SOBOTA, 19. 7.

TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
9.00 Slikanje ikon. Vodita: mag. Silva Deskoska in
mag. Ljubčo Deskoski; traja do 26. julija, do 13. ure

BOROVLE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
16.00 Srečanje ljudskih glasbenikov treh regij

ZGORNJE ŽAMANJE, gostilna Picej-Tedl – SPD Vinko Poljanec
19.00 Tradicionalno kresovanje. Nastopata MoPZ »Vinko Poljanec«
in kvartet »Škocijanski fantje«; za ples igra »Podjunski trio«

NA GORI, v gostilni pri Kokeju – SPD »Zvezda«
20.00 Veselica na Gori. Igra ansambel »Toni Hervol« iz Slovenije;
vstopnina 50.– šil.

DOBRLA VAS, v samostanski cerkvi – SPD Srce
20.30 SOLO E PENSOSO. Izvaja Ensemble Hortus Musicus

NEDELJA, 20. 7.

OBIRSKO, pri Jerebu – Alpski klub Obir

14.00 8. mednarodno srečanje harmonikašev

SPODNJE RUTE, pri Poderšniku – SPD Radiše
14.00 Tekma koscev

TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
20.00 Ekскурzija za čebelarke in čebelarje »Kako čebelarijo
v Sloveniji?«; vodita: Anton Rozman in dir. Mirko Srienč

SOBOTA, 26. 7.

NA GORI, pri Košarju – Vaščani pojo
20.30 Koncert »Poper in sol«. Nastopajo »Vaščani pojo«;
sodelujeta Staffa musi – Rosenheim, Bavarska in Trio Drava

PONEDELJEK, 28. 7.

REBRCA, v Mladinskem centru – Krščanska kulturna zveza
Teden mladih umetnikov. Čas: od 28. julija do 2. avgusta
1997; prijava do 11. julija na KKZ; telefon 0463/516243-22

SOBOTA, 2. 8.

BOROVLE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
19.30 Film »Od zrna do drobtine«. Nato veselica z glasbo

NEDELJA, 10. 8.

BOROVLE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
18.00 Gledališka predstava »Divji lovec«.
Nastopa: Gledališka skupina SPD Borovlje

NEDELJA, 24. 8.

MONOŠTER NA MADŽARSKEM, – Slovenska prosvetna zveza
Likovna kolonija mladih. čas: od 24. do 30. avgusta; za otroke
med 9. in 15. letom; število prijav je omejeno; upoštevali
bomo po vrstnem redu; prijave: SPZ, tel.: 0463/514300/20

ZVEZA SLOVENSKIH ŽENA CELOVEC

Vabilo za

letovanje otrok
v Poreču

Obmorski počitniški center
od 16. julija do 26. julija 1997

Cena za 11-dnevno bivanje znaša 3000.– šil.

Nudimo prostore za bivanje, dnevno štiri obroke hrane,
za vsakih 10 do 12 otrok vzgojitelja, prevoz iz Celovca v Po-
reč in nazaj, zdravstveno oskrbo in v primeru potrebe prevoz
bolnega otroka v bolnišnico.

Prijavite se lahko pri Zvezi slovenskih žena (Milka Kokot),
tel. 0463/514300-40.

KMEČKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST (KIS)

vabi na

»Poletno fešto na kmetiji«

– občni zbor KIS –

Kje: na kmetiji Potočnik, Mokrije pri Dobrli vasi

Kdaj: nedelja, 20. julija 97, od 10. do 16. ure

Kaj vas čaka?

- Oglede Potočnikove kmetije (hlev za prosto rejo živali, klavnica in predelovalnica za meso, prodajalna, točenje mošta)
- Občni zbor: poročila, volitev predsednika in odbora
- kosilo, družabno srečanje in zabavna glasba (pujske na žaru, solate, pijače)

Višek poletne fešte pa bo ● pokušanje in ocenjevanje kmečkih salam (sodeluje lahko vsak/a udeleženec/ka) ● podelitev nagrade: »kralj/kraljica južnokoroških kmečkih salam« ● Po pozdravnem prigrizku in pozdravni pijači vas po svoji kmetiji vodita gospa Ulli Potočnik in gospod Peter Potočnik. Tudi za otroke bo poskrbljeno!
PROIZVAJALCI SALAM, POZOR! Prinesite s seboj svoje salame! Najboljše proizvajalce čaka velika podelitev nagrade! Na družabno srečanje vabimo vse prijatelje KIS z družinami! *Da bi ne zmanjkalo jedi in pijače, vas vljudno prosimo za prijavo! (Telefon KIS: 0463/54864)*

SLOVENSKA
PROSVETNA ZVEZA
objavlja razpis za

likovno kolonijo mladih
v Monoštru
(Szentgotthard v Porabju
na Madžarskem)

od 24. do 30. avgusta 1997
za otroke med 9. in 15. letom.

Število prijav je omejeno
in jih bomo upoštevali
po vrstnem redu.

Prijave SPZ: Tarviser Str. 16
9020 Celovec, tel 0463/
514300-20, fax -71)

Urad za pravljice in fantazijo
DEL VEDE

vabi na obisk »čarovnice Jelke«, ki živi in deluje v začaranem gozdu. Pripovedka o hodiški čarovnici (Keutschacher Tannenhexe) je postala resničnost. Ta nadvse prijazna, dobra čarovnica spet živi in pripoveduje svoje povesti. Najdeš jo razen o petkih in nedeljah – vsak dan med 16. in 17. uro ter med 19. in 21. uro v začaranem gozdu ob Rjavškem jezeru ali pa v njeni začarani hišici ob jezeru Baßgeigen.

■ Izhodišče, informacije in prijave pri: »Familienparadies Reichenhauser« ob Rjavškem jezeru (Rauschelesee) tel. 04273 / 23 25, mobil 0663 / 83 15 13 ali 0663 / 84 14 00.

RAZPIS

MESTA ZA KVALIFICIRANO VZGOJITELJICO ALI VZGOJITELJA V VARSTVU KROŽKA STARŠEV ABCC

Pogoji:

- zaključena izobrazba
 - pisno in ustno obvladanje slovenščine in nemščine
 - zanimanje za inovativno pedagoško delo z otroki
- Vaša vloga za namestitev naj vsebuje tudi kratek življenjepis in potrdila o izobrazbi; pošljite jo do 31. julija 1997 (datum poštnega žiga) na tale naslov: Krožek staršev ABCC, Mikschallee 4, 9020 Klagenfurt/Celovec

Ančka Kupper iz Borovelj – rojstni dan; Hanzi Ogris ml. iz Bilčovsa – rojstni dan; Franci Kropivnik iz Sel – rojstni dan; Ana Huttar iz Večne vasi – rojstni dan; Lekš Lutnik z Blata pri Pliberku – rojstni dan; Fric Šranc iz Nonče vasi – rojstni dan; Krista Močilnik iz Vetrinja – rojstni dan; Janez Havel iz Globasnice – rojstni dan

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

ČETRTEK, 10. 7.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja
PETEK, 11. 7.
18.10 Kulturna obzorja
SOBOTA, 12. 7.
18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca
NEDELJA, 13. 7.
6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! (H. Lampichler)
18.00 »Za vesel konec tedna«
PONEDELJEK, 14. 7.
18.10 Kratek stik
TOREK, 15. 7.
18.10 Otroška oddaja
SREDA, 16. 7.
18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerna oddaja

PRAZNUJEJO

dan; Franc Žuntar iz Črgovič pri Šmihelu – rojstni dan; Urh Hribnik - Štampi iz Šmarjete v Rožu – 55. rojstni dan in god; Cilka Komatz iz Šentjankoba v Rožu – visok življenjski jubilej; Marija Mlečnik s Kota v Selah – 88. rojstni dan; Marija Jernej iz Šentvida – rojstni dan

DOBER DAN, KOROŠKA

NEDELJA, 13. 7.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 14. 7.
2.20 ORF 2 (Ponovitev)
15.55 TV SLO1 (Ponovitev)
I Dvojezični napisi: dva zakona, eno nerešeno vprašanje
I Akademski slikar Valentin Oman razstavlja nova dela v galeriji gradu Porcia v Spittalu ob Dravi
I Nazaj v planinski raj: električne plotove spet podirajo ...
I »Pastirček« – v planine s kvartetom »A capella« iz Dobrle vasi
I Alpe-Jadransko pove-zovanje v turizmu in kulturi

dan; Franc Polcer iz Vesel pri Šentprimozu – rojstni dan; Margareta Pogačnik z Dobrove – rojstni dan; Marija Urank iz Encelne vasi – rojstni dan; Heli Male, Folti Waldhauser, Petra Kohlenprath, Bruno Petrischek, Thomas Scheinig, Hanzi Kohlenprath in Rudi Sukalija – člani SPD Borovlje – rojstni dan

SLOVENSKI
VESTNIK

Usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

DEŽURNA TE ŠTEVILKE Sonja Wakounig
ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) ... kultura, slovensko zamejstvo
Mirko Štukelj (-32) ... šport, oglasi
Sonja Wakounig (-34) ... politika, manjšinska družba
Poslovodstvo Mirko Messner (-50)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

NO, VEMO, da se je ob grandioznem svetovanju obeh koroških konzulentov naša južno-bratsko-slovensko-krščanska demokracija sama postavila v kot in nekoliko v stran od korita, tako da svojim severnokaravanskim bratom z denarjem trenutno ne more kaj prida pomagati. Toda še ima eno učinkovito orožje: znanje in ideje. In posebna čast mi je, da smem jaz, narodnopolitično popolnoma nepomembni profesor Zmeda, igrati vlogo posrednika. Kajti kot dosleden praktikant cizibave (angleški tittytainment – pred mesecem sem razlagal, kaj je to. Za pozabljive rekapituliram: sladko brezdelje kot posledica globalizacije in nadpoprečne aktivnosti manjšine) pač dosti brskam po literaturi. Pa sem pri tem naletel na dokaj zanimivo knjižico sicer nekoliko prepotentnim, kar v tem kontekstu itak ustreza, a dovolj duhovitim naslovom: Priročnik za zmagovalce.

Sicer gre za nekakšna navodila za volilni boj, ki jih je stranka slovenskih krščanskih demokratov pripravila za svoje kandidate in odbore. Toda tudi koroška slovenska desnica je nekako stalno v neke vrste volilnem boju – bodisi proti najljubšemu sovražniku Marjanu Sturmu ali njegovi podpredsednici Ani Blatnik, ali sosvetu ali vsem drugim avstrijskim manjšinam. No, in včasih so res kakšne volitve, tako da bodo napotki v vsa-

kem primeru koristni. Poleg tega so presenetljivo vedro branje. Morda se napotki in navodila pogosto iz poštene neposrednosti sprevržejo v preproščino, vendar je jasno, da jih je pisal profesionalc. Nič puhlic in sofizmov, temveč jasna in razumljiva pripoved o tem, kaj in kako je treba početi, če se hoče zmagati.

Prof. dr. Anton Zmeda

Napotki za zmagovalce (2)

Tako jedrnato »božjo« zapoved najdemo že kar v uvodu: »Zapomnite si, da je volitve (npr. v zajamčeno zastopstvo, op. prof. Zmeda) dobiti le v vašem kraju, ne v Ljubljani. Jasno, neizpodbitno, pošteno. Seveda pisec ali pisci – rekli smo že, da gre za profesionalno zadevo – poučujejo, da si je treba pridobiti naklonjenost tistih v kraju, ki so neuradni ustvarjalci javnega mnenja: »Od kod se širi javno mnenje v vašem kraju? Če dobro pomislite, se vse novice zbirajo, komentirajo in odteka iz gostiln, frizerskih salonov, avtomehaničnih delavnic ipd.«

Temu niti jaz nimam kaj dodati, razen morda, da bi glede na poslanstvo gostiln še mene malo mikal poklic krščanskodemokratskega politika. Človeški stik za šankom, v postelji ali s pestjo na gobec,

ali ni to tudi nekaj pristno slovenskega?

Prijetno branje je tudi poglavje o koristnih družabnih prireditvah in društvih, kajti noben funkcionar ne bi smel manjkati na gasilskih veselnicah, plesih, piknikih, izletih, občinskih praznikih, deželnih razstavah, dnevih piva itd. Zaradi novega zavezništva po zadnjih občinskih volitvah bo verjetno potrebno kdaj stopiti h kakšni prireditvi bijočih se buršenshaftov, non olet menda velja tudi za glasove ...

No, v Sloveniji očitno podobne napotke svojim funkcionarjem dajejo tudi druge stranke. V tem najbrž tiči pojasnilo, zakaj se je ta država v zadnjih letih spremenila, kot piše znan novinar vodilnega dnevnika, v nekakšen vseobsegajoči kravji bal z nepogrešljivimi politiki, gostilničarji in

župniki, ki škropijo razne pridobitve, od cest, frizerskih salonov do McDonalddov. Nadalje so važna združenja, kjer kali oblast: čebelarstva, šahovska, jadralska, pilotska, kolesarska, smučarska, nogometna in lovska (ali mislite, da je Marjan Sturm brez vzroka lovec?) združenja in klubi.

Knjižica, o kateri pišem, ima kar 266 strani, tako da lahko le bežno preletim samo še nekaj najbolj vedrih, simpatičnih politoloških navodil.

Nastop v javnosti ni mačji kašelj, zato priročnik svetuje, naj se stanje napetosti pred nastopom omili s kratko aerobno telesno vajo ali z nekajminutno hitrejšo hojo. Bralke in bralci, ne čudite se torej, če boste pred kakšno slavnostno prireditvijo videli predsednika Narodnega sveta na hodniku tekati v krogu ali pa se bo v trenutku, ko bo mislil, da ga nihče ne gleda, nenadoma postavil na glavo.

Kot znan pripadnik leveice ali celo urednik »Vestnika« se tudi ne čudite, če vas krščanski govornik kljub vašemu smehljanju ne bo niti ignoriral. Vedite, da si je nabavil citirano knjižico in da ravna po temle navodilu:

»Med govorom iščite z očmi v dvorani obraze, ki izražajo podporo temu, kar govorite. V tiste, ki so vam prišli le nasprotno, pa raje ne glejte.«

Če boste ugotovili, da nekateri voditelji prihajajo po novem z drugačnim outfitom, vam tudi lahko povem, zakaj. Po knjižici so za politična zborovanja primerne obleke, ki niso preveč temne. Za moške, učijo kreatorji prihodnjih zmagovalcev, je kravata že kar obvezna, mora pa biti lepo zavezana, to je, vozec ne sme biti pretesen, pa tudi ne tako ohlapen, da se pod njim vidi gumb na ovratniku. Ožji konec kravate ne sme gledati izpod širšega. (Jörg Haider te knjižice očitno tudi še ni bral. Zakaj kljub temu zmaguje, mi ni jasno, je pa res, da morda prav zaradi kršenja pravil zmagovalcev zmaguje že malo manj.)

Upam, da bodo tisti, ki jim je ta prispevek v prvi vrsti namenjen, full štekali, za kaj gre, in da se bo popestrilo narodno življenje. Toda tudi vsi drugi bodo lahko koristno uporabili napotke. Želim jim, da bi bili vsaj toliko uspešni kot Peterle v Sloveniji, ki si je pri zadnjih volitvah priboril neke vrste zajamčeno zastopstvo v parlamentu – vsaj za štiri leta. Naj zaključim z lepim citatom iz že znane knjižice:

»Nikoli ne obupajte! Nikoli ne govorite: to delam zato, ker noben drug noče!« Zmagali boste. ■

JAVNA DVOJEZIČNA ŠOLA

Četrtošolci v Luciji pri Portorožu

OD LETA 1994 naprej ima Javna dvojezična ljudska šola v Celovcu redne partnerske stike z italijansko ljudsko šolo »Scuola elementare Vincenzo de Castro« v Luciji pri Portorožu. Na šoli je približno 50 učencev tako italijanske kot tudi slovenske narodne pripadnosti. Učni jezik je italijanščina, slovenščine pa imajo štiri ure na teden.

Med drugimi skupnimi aktivitetami sta bila četrta razreda obeh šol januarja tega leta na skupnem športnem tednu v Bad Kleinkirchheimu. V ponedeljek, 9. junija 1997, smo se učenci in učiteljica Hilda in Stanko Sturm radi odzvali

povabilu partnerske šole in se peljali na projektne dneve ob morju.

Po dolgi, naporni vožnji nas je partnerska šola v prelepi Luciji pogostila s kosilom. Od vožnje in vročine utrujeni smo bili samo še zmožni skočiti v vodo in se ohladiti – seveda skupno z otroki partnerske šole. Tako je hitro minil prvi dan in vrnili smo se k družinam, kjer smo prespali.

Drugo jutro smo se z avtobusom odpeljali v Šečovelje. Tam smo si ob zanimivem predavanju o solinarjih, življenju v solinah ter o pridobivanju soli ogledali soline in solinarski muzej z značilnim solinarskim

orodjem. Po kosilu je bilo na sporedu spet kopanje. Zvečer smo se vsi srečali in šli skupaj na sprehod po Portorožu in na izvrsten sladoled.

Tretji in zadnji dan smo si ogledali Piran z vsemi njegovimi znamenitostmi kot npr. spomenik Giuseppa Tartinija, občinsko palačo, cerkev sv. Klementa, akvarij itd. Ostala nam je samo še ura za kopanje in sladoled, nato pa smo hiteli na kosilo. Po jedi smo se poslovili in odpeljali proti domovini. Med vožnjo smo si bili vsi edini: bilo je zelo lepo in marsikdo si je želel, da bi ostali še teden dni v tem prekrasem kraju. ■

■ Pismo bralcev

Sturm v Globasnici nezahelen?

Kampanja, ki sta jo v zadnjih tednih zagnala NSKS in EL proti Spomenici sosvetov avstrijskih narodnih skupnosti, je znak globoke nezmožnosti izražanja in politične nemoči. Primitivni napadi na predsednika slovenskega sosveta dr. Marjana Sturma ter nediferencirano in pavšalno odklanjanje Spomenice najbolj dokazujejo, da zastopnikom NSKS in EL nikakor ne gre za stvarno vsebinsko razpravo, marveč za goli oblastniški boj in za absolutno uveljavljanje lastnih stališč v avstrijski manjšinski politiki. Ti verbalni izgrede pa so obenem tudi dokaz za to, da politični eliti slovenske desnice na Koroškem ni za spoštovanje osebne integritete ljudi, ki imajo v manjšinski politiki druge nazore.

Višek teh neokusnih osebnih žalitev pa je vsekakor pismo bralcev EL-Globasnica (nt, 27. 6. 1997), ki je namenjeno dr. Marjanu Sturmu in ki so ga podpisali globaški podžupan Bernard Sadovnik ter občinska odbornika Hubert Kordež in Bernardka Kordesch. Avtorjem pisma bralcev ne gre za stvarno diskusijo, ampak za javno obrekovanje in osebno smešenje predsednika sosveta in Zveze slovenskih organizacij. Vsebina pisma bralcev je indirektno vzpodbujanje

občinskih odbornikov, ki so zaprisegli na avstrijsko ustavo, da se zavzemajo za strpnost in sožitje.

Dragi sovaščani, od kod si jemljete pravico odrekati dr. Sturmu kot izvoljenemu predsedniku politično udejstvovanje? Kako predstavo o človeku imate, če je za vas že gola eksistenca dr. Sturma vzrok narodnostnega konflikta? Ali se to pravi, da ga je treba eliminirati, da ne bo več notranjeslovenskih zdrah?

Od kod si jemljete pravico, prepovedovati avstrijskemu državljanu obisk našega kraja oz. občine? Kdo vas legitimira, da zlorabljate svojo politično pozicijo za osebno hujskanje in sramotenje? Izpoved vašega pisma je docela nezdržljiva s pojmovanjem demokracije, ki vsakemu človeku garantira temeljne svoboščine.

Podpisani najostreje zavračamo vsebino pisma bralcev in se kot Globašani javno distanciramo od hujskanja treh občinskih odbornikov, ki baje govorijo tudi v našem imenu. Dr. Sturmu kot predsedniku Zveze slovenskih organizacij in sosveta Slovenecv izrekamo vso našo solidarnost in priznanje, da je s svojo zavzetostjo bistveno doprinesel k sporazumevanju med avstrijskimi narodnimi skupnostmi.

Cornelia Kogoj, Jože Jenšac, Emica Wutte, Jozi Wutte
Globasnica

ZOI »BREZ MEJA« 2006

Skupna izjava - korak naprej

PRETEKLI četrtek so na deželni vladi v Celovcu predstavniki treh dežel, Giancarlo Cruder, predsednik deželne vlade Furlanije-Julijske krajine, Marko Trškan, podsekretar za šport republike Slovenije, in koroški dež. glavar Christof Zernatto podpisali izjavo, v kateri te dežele in njeni predstavniki izražajo voljo za skupno izvedbo zimskih olimpijskih iger v letu 2006. Nadalje je v izjavi rečeno, da bodo vse tri dežele podprle kandidaturu in vse potrebne ukrepe pri nacionalnih olimpijskih komitejih.

V evropskem duhu Koroški kulturni in športni referent Michael Ausserwinkler je napovedal, da bo 5. oktobra letos na Koroškem izveden referendum v zvezi z olimpijskimi igrami leta 2006. Kot je znano, se v Avstriji poleg Koroške zanje potegujeta še Salzburg in Tirolska in še nekatere druge evropske države. Igre na tromeji bi bile izraz evropskega zbljevanja in sodelovanja.

Ausserwinkler je nadalje dejal, da bo avstrijska komisija meseca novembra letos zaključila pretres avstrijskih kandidatur in se nato odločila

za predlog, ki ga bo posredovala mednarodnemu olimpijskemu komiteju. Zernatto in Ausserwinkler sta na novinarski konferenci povedala, da računata s podporo avstrijskega olimpijskega komiteja.

Investicije

Investicijski stroški za Koroško, ki jih je izračunala firma Drauconsulting, naj bi znašali 2 milijardi 622 milijonov šilingov. Z izvedbo olimpijskih iger si obmejne dežele pričakujejo poživitev gospodarsko zapostavljenih regij in infrastrukture.

M. Š.

SLOVENKI ATLETSKI KLUB

Uganka rešena - Tellian novi trener!

NAPOVED, da bo Alojz Jagodič spet postal trener SAK, se ni uresničila. Očitno

so bile njegove finančne zahteve za vodstvo kluba previsoke in neuresničljive.

Preteklo sredo pa je prišlo do dogovora s prejšnjim in v vigradni sezoni izredno uspešnim trenerjem VSV Reinhardom Tellianom, ki je pogodbo podpisal za eno leto.

Zdaj, v času prestopnega roka, je na nogometnem trgu kar precej neroveze. Tudi SAK se bo okrepil z novimi igralci. Priprave za novo sezono pa že tečejo.

Tekmovanje za avstrijski nogometni pokal se bo pričelo 3. avgusta, teden navrh pa bo na sporedu prvi krog v regionalni ligi. SAK bo na domačem igrišču v Trnji vasi gostil moštvo iz Lienza.

SVG Pliberk

Po združitvi Austrie in VSV bo nogometni klub iz Pliberka v prihodnji sezoni lahko spet tekmoval v regionalni ligi.

M. Š.

Ob podpisu trenerske pogodbe sta bila oba (Roland Grilc in Reinhard Tellian) zelo zadovoljna. Da bi bilo tako tudi ob zaključku prihodnje sezone! Foto: Fera

KOŠARKA

Jugoslavija spet evropski prvak

Kljub okrnjeni možnosti za sestavo reprezentance, saj so bili do razpada v njej najboljši košarkarji iz vseh republik, je jugoslovansko moštvo na evropskem prvenstvu v Barceloni ponovno dokazalo, da je najboljša v Evropi. Do polfinala zanj sploh ni bo težav. Napredovalo in nasprotnike premagovalo je tudi z vključevanjem rezervnih igralcev. Tesneje je postalo v polfinalu, v katerega so se poleg Jugoslavije uvrstile še Grčija, Rusija in Italija. Jugoslovani so brez večjih težav premagali Grčijo in jim v prestižni tekmi pokazali, kdo je najboljši na Balkanu. V drugi polfinalni tekmi so Italijani le za en met nadkrilili Ruse in tako sta bila finalista stara rivala, Jugoslavija in Italija.

Odlični jugoslovanski košarkarji, med njimi Bodigra, Danilović in še posebej Djordjević, so finale odločili zase. Po osvojitvi naslova evropskega prvaka je bilo na beograjskih ulicah skoraj toliko ljudi kot ob sto-

dnevnikih demonstracijah ob prehodu lanskega leta.

Slabo se je odrezala Slovenija, ki je kljub odličnim košarkarjem (Olimpija - evropski

klubski viceprvak) prvenstvo končala že v predtekmovanju, pravtako pa tudi Hrvaška, srebrna na olimpiadi v Barceloni.

J. R.

»Dober prijem« Slovenskim ribičem na Koroškem si ni treba delati skrbi zaradi naraščanja. Zadnji prepričljiv dokaz za to je »dober prijem« mladega Davida Ottowitza, dijaka slovenske gimnazije v Celovcu in člana Kluba koroških ribičev v Šentjakobu v Rožu. Ta klub je lansko leto praznoval 20-letnico svojega uspešnega delovanja. Iz Save Dolinke v bližini Jesenic v Sloveniji je David potegnil 57 centimetrov dolgo in 2,35 kilograma težko postrv šarenko!

BOKS

Wieser s trdimi pestmi

Franci Wieser (levo) v akciji ...

Naš najbolj znani boksar Franci Wieser se je preteklo nedeljo v koroški reprezentanci v Kranju udeležil dvoboja med Koroško in mešano ekipo Ljubljana-Kranj. Tekmovanje je potekalo na vrtu hotela Jelen, močno pa ga je motil dež. Korošci so dvoboj izgubili s 4:8, kar ob točkovanju pomeni, da so zmagali v dveh dvobojih, v štirih pa bili poraženi. Imenitno je boksar Franci, saj je po točkah s 3:0

gladko premagal člana Boksarskega kluba »Odred« iz Ljubljane Boštjana Ivanuška. V prvi rundi je bil ta že na tleh, vendar se je še pobral in opomogel, po točkah pa proti Franciju ni imel nikakršnih možnosti.

Za koroško reprezentanco si je zmago po diskvalifikaciji nasprotnika pridobil samo še Siegfried Steiner. Wieser je prejel tudi pokal za najboljšega tujega boksarja.

ŠENTVID OB GLINI

Močna udeležba slovenskih šahistov

Na 16. odprtem mednarodnem šahovskem turnirju v Šentvidu ob Glini, na katerem tekmuje rekordno število 193 šahistov in šahistk iz šestih evropskih držav, sodelujejo mdr. tudi šahisti Slovenske športne zveze, Bekštanja in drugih številnih športnih klubov. Veliki favorit za zmago je nemški velemeister Lau, med favorite za mesta na stopničkah in prvo deseterico pa štejejo vsekakor tudi močni igralci iz Slovenije kot npr. Leon Mazi, Praznik z Vrhniko in mladi člani ŠD Tomo Zupan iz Kranja.

Za SŠZ so se šentviškega turnirja udeležili mag. Gorazd

Živkovič, Dunja Lukan in Ivan Lukan, med igralci Bekštanja pa so kar trije Gallobi: ravnatelj Pepi Gallob ter brata Marko in Boris. Na turnirju, ki šteje za koroške tekmovalce hkrati za deželno prvenstvo, sodeluje tudi mag. Franci Rulitz, ki je zapustil SŠZ in bo prihodnjo sezono igral za celovski klub Zugzwang.

Koroški slovenski igralci imajo po treh kolih naslednje število točk: Gorazd Živkovič in Marko Gallob po dve, Dunja Lukan eno in pol, ravnatelj Pepi Gallob, Boris Gallob, Ivan lukan in Franci Rulitz pa po eno.

I. L.

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 80

Silvo Kovač

Kieseritzky - Dumoncheau / Pariz 1844

Šahovski mojstri so tudi pred več kot 150 leti za šahovnicami ustvarjali nesmrtnne kombinacije, ki so obšle šahovski svet. Ena od njih je pred vami. Črna dama je pometla z belima trdnjavama in belega

kralja osamila sredi šahovnice. Na potezi pa je beli, ki na čudežen način uprizori neubranljivi matni napad na črnega kralja!

REŠITEV ŠTEV. 79

Sredi šahovnice je beli ponudil zamenjavo dam, vendar črni preseneti z odlično potezo 1...c3!, ki ruši položaj belega kralja. Sedaj bi na 2. Dd5: sledilo : 2...cb2+ 3. Tb2: Tf1 mat; na 2.De8+ Kh7 3.De7+ Lg7 4.bc3 Dd6!: In motiv matiranja belega kralja na prvi vrsti je zopet izvedljiv. Belemu tako po potezi 1...c3! ni več pomoči!

